

Ako sa vzdelávať celý tvoj život pre úspech v tvojej kariére a úspech v iných oblastiach života (časť druhá)

Ako sa efektívne vzdelávať od druhých ľudí pomocou padacieho mostu sústredenia

V minulej časti sme prešli

- prečo techniky efektívneho učenia naštartujú tvoju kariéru a zmenia tvoj život k lepšiemu
- ako techniky efektívneho učenia naštartujú tvoju kariéru a zmenia tvoj život k lepšiemu
- dôvody prečo sa vzdelávať priamo od zdroja, [po anglicky](#)
- základné princípy pre to, aby sa ti darilo, ktoré sa v školách neučia.

To všetko využijeme dnes, v druhej časti, ktorá je preplnená poznatkami, princípmi, postupmi, príbehmi a padacím mostom pre tvoje maximálne efektívne vzdelávanie.

Ak si čítal prvú časť a si tu znovu, je to jasné:

Chceš spoznať techniky efektívneho učenia, aby si tvoju kariéru / tvoj život posunul ďalej.

Ak chceš spoznať techniky efektívneho učenia, tak na začiatok potrebuješ vedieť toto:

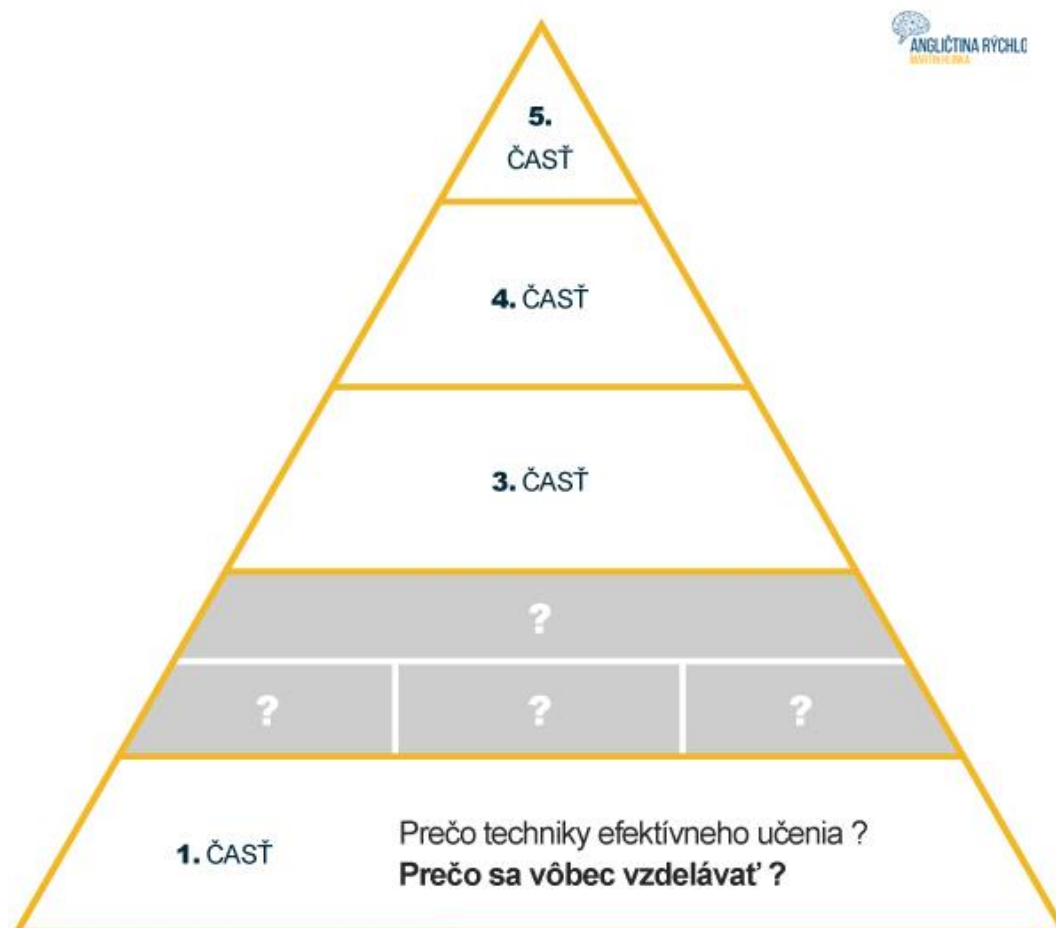
Je to veľké jedlo a je dobré, keď je servírované postupne.

Viem, že mnoho čitateľov by chcelo ihneď okamžite všetky návody, hneď začať spoznávať pizzu porozumenia a ďalšie pokročilé techniky, ale musíme na to ísť postupne.

Chcem totiž pre teba nielen to, aby si dnes poriešil 2-3 techniky efektívneho učenia a zvládol najbližšiu skúšku, ale aby si naozaj procesom učenia rozumel a vybudoval na ich základe dlhotrvajúci úspech.

V minulom diele sme prešli princíp konkurenčnej výhody, ktorú dosiahneš prostredníctvom toho, že sa budeš vzdelávať. Na to, aby si túto konkurenčnú výhodu vybudoval, potrebuješ mať základy, na ktorých ju budeš budovať. To je jasné.

A tak isto, ako potrebuješ mať základy, na ktorých budeš dom, na ktorých budeš kariéru, na ktorých budeš iné oblasti tvojho života, tak potrebuješ mať základy, na ktorých môžeš budovať ďalšie techniky efektívneho učenia.

Tie základy ťa čakajú dnes. Vybuduješ ich už len tým, že budeš čítať tento článok. Je v ňom obsiahnutých niekoľko AHA momentov, vďaka ktorým tieto základy pochopíš hlbšie, než len „tradičnou formou učenia,“ preto čítaj ďalej.

Toto sú témy, ktoré dnes prejdeme, tučným sú zvýraznené tie najhlavnejšie:

Obsah:

- „Neprijemné“ dôvody, kvôli ktorým niekomu nalievanie vedomostí do hlavy nemusí nutne fungovať
- Ako treba pristupovať k tvojej pozornosti
- Chyba akreditovaných teoretikov z vysokých škôl
- Základ úspešného učenia #1
- Základ úspešného učenia #2
- **Prečo nesmieš hádzať vedomosti do tvojej hlavy ako špagety na stenu**
- **Prečo vynucovanie záujmu v demokratickej republike nefunguje a pre aký dôvod sa vlastne vzdelávať**
- Ako sa študenti učia bez vyučovania vďaka SOLE
- Ako lepšie učiť druhých
- **Tvoja nová sloboda a zodpovednosť**
- **Tvoj padací most sústredenia – ako dostaneš poznatky z niekoho hlavy do tvojej hlavy**
- Techniky efektívneho učenia ti vieme ušiť na mieru
- **Od koho sa vzdelávať a od koho sa nevzdelávať behom tvojej kariéry a života?**
- Bonus – Môžu ťa bolieť oči, keď sa zadívaš na obrázok slnka?

To je veľa tém, ale všetky sú tu za jedným dôvodom:

Aby si sa dozvedel, aby si pochopil a aby si na vlastnej koži zažil, ako čo najefektívnejšie dostať poznatky z niekoho hlavy do tvojej hlavy.

Čo?

??

Z akej hlavy do akej hlavy?

??

Na začiatok z mojej hlavy do tvojej hlavy.

O čo sa jedná?

??

Jedná sa o to, že mám pre teba prichystaných niekoľko ďalších článkov a potom celé kurzy nabité technikami efektívneho učenia, efektívneho učenia angličtiny, efektívneho plánovania a množstvo ďalších tém.

Na to, aby si sa ich však vedel čo možno najefektívnejšie naučiť... aby si zažil čo možno najskôr... úplne nový level pochopenia a sústredenia... je tu tento dnešný úvod. Potrebujem ti totiž vysvetliť úplný základ toho, ako sa efektívne učiť.

Začíname

Začneme s tým, že sa **dozvieš ako čo najefektívnejšie dostaneš poznatky o efektívnom učení z mojej hlavy do tvojej hlavy...**

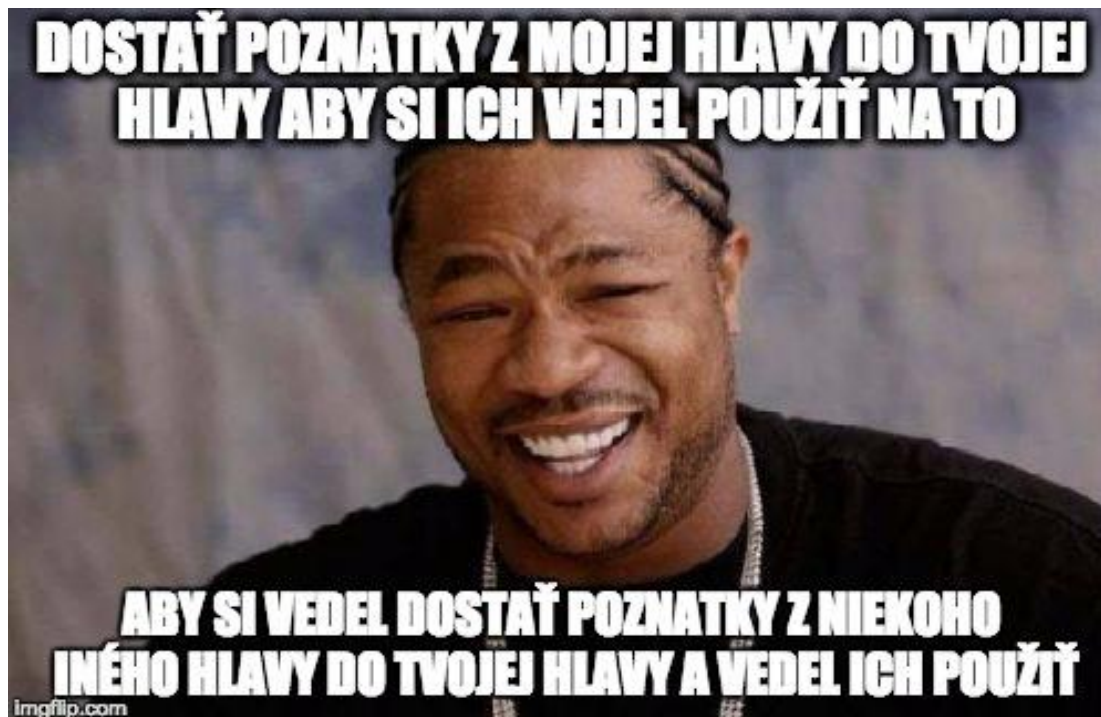
...aby si ich vedel **použiť** na to...

...aby si sa vedel efektívne a rýchlo vzdelávať a **učiť z ďalších videí a článkov, ktoré pre teba pripravujem...**

... a tiež, aby si sa vedel efektívne rýchlo **vzdelávať a učiť z mojich kurzov a z iných kurzov od druhých ľudí po celý zvyšok tvojho života.**

Ja viem, znie to ako z filmu Inception, kde bol sen v sne, ktorý bol v sne a ešte išli hlbšie... (možno sa zasmieš na klasickom meme...)

Ale je to tak.

Budovanie a udržanie tvojej dlhodobej konkurenčnej výhody... naberanie a trénovanie schopností, aby si vedel prevziať viac zodpovednosti... to nie sú malé úlohy. Ani tradičné úlohy. Je to výzva. A ako netradičná výzva si to vyžaduje netradičné riešenia.

Preto...

Tak isto, ako vo filme Inception išli hlbšie a hlbšie, aby spravili to, čo museli spraviť...

Aj my musíme zísť hlbšie, zistiť, ako to funguje s učením, so vzdelávaním a musíme sa dostať až ku zdroju tvojich možných problémov s učením (a učením angličtiny), aby sme všetky tvoje možné problémy s učením a so vzdelávaním vedeli vyriešiť. Navždy.

Viem. To nie je malé tvrdenie. Ale výsledky mojich klientov a klientok sú jasné – vyriešili si ich problémy s učením, naučili sa angličtinu a zmenilo to ich život.

Je vzdelávanie sa za účelom zmeny tvojho života k lepšiemu to, čo chceš? Ak hej, tak...

Zas a znova, zober si popcorn, priprav si energetáky, daj si pásy, daj si prilbu a ideme na jazdu do sveta riešenia tvojich výziev spojených s učením a vzdelávaním.

.

.

V minulej časti sme prešli, že ti chcem **predostrieť techniky efektívneho učenia tak, ako som ich chcel mať vysvetlené ja**. Tak, že ich budeš postupne objavovať a že budeš mať možnosť ich tráviť a premýšľať nad nimi a nad ich uplatnením v tvojom živote. Že to nebude len suchá nudná teória. Ani nič, čo môžeš poznať zo škôl.

V učení totiž platí:

*„Ľudia sa radi učia a objavujú nové veci,
no z duše neznášajú, ak ich niekto poučuje.“*

Tým pádom...

Keď už vieš, že chceš spoznať techniky efektívneho učenia, aby si sa rýchlejšie a ľahšie vzdelával, aby si zmenil tvoj život k lepšiemu... tak sa dostávame ku hlavnej otázke, ktorá po tom logicky nasleduje...

Kvalita otázok, ktoré si kladieš, určuje kvalitu odpovedí, ktoré dostaneš

Jedná sa o otázku, ktorú si možno už držal v hlave v nejakej jednoduchej forme, ale ktorú si pravdepodobne takto komplexne neformuloval...

Hlavná otázka dnešného článku...

Tramtadadaaaa:

„Ako sa naučím techniky efektívneho učenia, aby som sa vedel vzdelávať celú moju základnú, strednú, vysokú školu a potom celú moju kariéru a následne som sa vzdelával aj na dôchodku, alebo si udržal sviežu myseľ do vysokého veku a venoval sa mojej milovanej práci aj po 90tke?“

„Ako to urobiť, aby som vedel dostať poznatky z niekoho hlavy do mojej, aby som ich následne vedel použiť na riešenie mojich problémov, na prekonanie mojich výziev?“

„Ako sa naučiť techniky efektívneho učenia, aby som sa s nimi naučil angličtinu aspoň tak rýchlo ako Martinova klientka Vierka Bútorová, ktorá po 4 mesiacoch učenia komunikovala s cudzincami v Holandsku, po 7 mesiacoch už písala e-maily po anglicky a po 13 mesiacoch rozprávala po anglicky na pódiu pred publikom 93 ľudí v rečníckej organizácii Toastmasters?“

„V skratke, ako to urobiť, aby som sa vedel naučiť od druhých ľudí to, čo chcem / potrebujem vedieť?“

Ako aj v minulej časti, začneme s príbehom, lebo milujem týchto panáčikov:

TY a JA

Čítam toto, lebo chcem vedieť
anglicky a učiť sa rýchlejšie.

Potrebuješ vedieť,
ako sa učiť rýchlejšie.

Ja viem, práve som
ti to povedal.

ANGLIČTINA RÝCHLO
MARTIN HLINKA

Chcem vedieť, ako sa
učíš jazyky.

OK

TY

JA

OK

Potrebujeme dostať
vedomosti z mojej hlavy
do tvojej hlavy.

Tunak vezmem tento
kábel a napichneme sa.

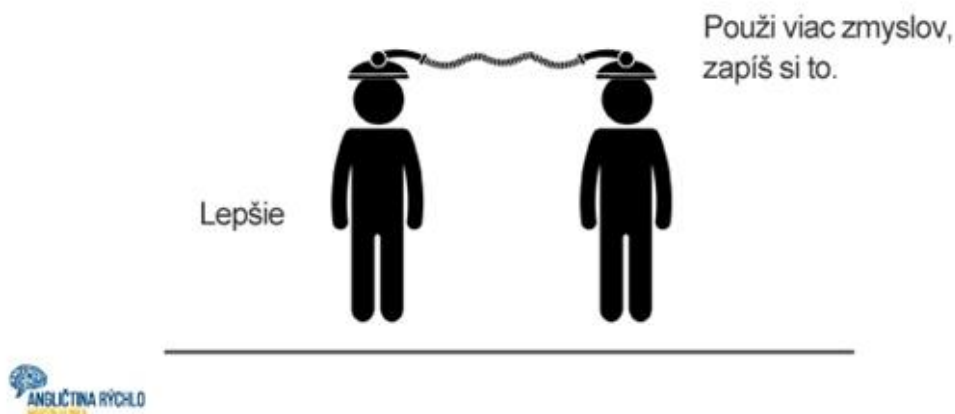
Máš to?

Nie

OK,
zahod' vyrušovače.

Lepšie

Lepšie.

Nebolo by to bolo skvelé, ak by sme vedeli nadviazať takýto súlad, kde by sme stiahli (stiahli ako download) všetky moje vedomosti o efektívnom učení z mojej hlavy do tvojej hlavy a to tak, aby si všetkému porozumel a vedel to zapojiť do

- tvojej angličtiny
- do tvojej školy
- do tvojej kariéry
- či do tvojho biznisu?

Bolo by to skvelé, že?
??

A hoci sa to zdá byť ako sci-fi z budúcnosti...

Čo ak by sme to vedeli dosiahnuť už dnes a to...

- bez toho, aby sme museli vynájsť nejakú extra technológiu
- bez toho, aby sme museli byť napojení na Matrix
- bez toho, aby sme mali umelú inteligenciu
- a bez toho, aby sme mali mega výkonné počítače?

A ešte...

Čo ak by sme takýto most na prenos vedomostí vedeli nadviazať už o malú chvíľu a čo ak by si sa vedel naučiť, ako takýto **most na priamy prenos informácií zahájiť s druhými ľuďmi vždy, keď sa od nich budeš chcieť niečo naučiť?**

Presne toto už o malú chvíľu v tomto článku urobíme. Bude to najskôr iné, než by si čakal, ale bude to lepšie, než hocikaké nahrávanie vedomostí do hlavy pomocou klasických medených káblov.

Ak si skeptický, tak ťa úplne chápem. Lebo je jasné, že...

O priamom prenose vedomostí a nalievaní poznatkov do hláv snívali ľudia už od nepamäti

Táto predstava má mnoho podôb.

- Už celkom dlho používame náš jazyk na to, aby sme tento proces popísali. Máme metafory ako **nalíat si vedomosti do hlavy**
- Na moju strednú chodil chalan, ktorý by bol býval šťastný, ak by si mohol dať večer knihu pod vankúš a potom sa zobudiť s vedomosťami v hlave.
- Z čias, kedy učitelia **bili** žiakov máme metafory ako **natĺcť** si to do hlavy.
- Poznám jedno dievča, čo skúsilo toto:

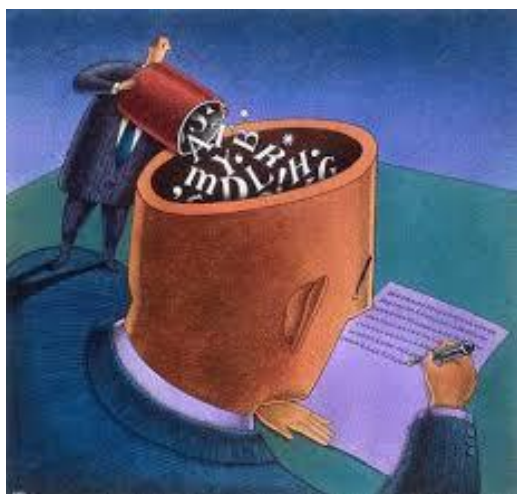
Dúfala, že zaspí s knihou na hlave a ráno bude vedieť všetko, čo v tej knihe je.

A hoci spánok je pri efektívnom učení ([angličtiny](#)) nesmierne dôležitý... a dokonca aj pri osobnej produktivite... tak dôležitý, že v jednom z mojich kurzov mám dokonca lekcii s názvom „Prespi sa k produktivite“... tak asi nie je prekvapením, keď sa jej to prespať do hlavy nepodarilo.

Podme ďalej...

Internet mi vyhodil peknú zbierku obrázkov o tom, ako nad týmto procesom „*nalievania vedomostí do hlavy*“ premýšľame (a o malú chvíľu ti bude jasnejšie, prečo to až tak zdôrazňujem):

Pobúrila ťa niektorý z týchto obrázkov? Vystrašený študent na tom prvom... čo by asi tak povedal tomu chlapíkovi, čo mu sype do hlavy odpad? Podriadené čajové hlavičky na treťom obrázku?

Ak áno, tak nie si sám.

Ono, ja to chápem. [Pozitívny úmysel](#) pri vzniku vzdelávacieho systému v 19. storočí tam bol – naučiť študentov, ako majú byť dobrými makačmi vo fabrikách, ktoré práve vtedy vznikali.

A hej, ešte aj v dnešnej dobe je ten „pozitívny úmysel“ naučiť niekoho aspoň niečo...

Nadviazať také to spojenie medzi **tebou a tým človekom, od koho sa ideš učiť (napríklad so mnou. teraz)**. Alebo s niekým, **koho ideš učiť ty**.

Vytvoriť ten most. A potom sťahovať vedomosti do tvojej hlavy. Ľahko a jednoducho.

A hoci dnes prejdeme, ako to realisticky dosiahnuť (vďaka čomu sa potom môžeš naučiť aj angličtinu a ísť si ten most pozrieť naživo)... musíme na začiatok pochopiť to, čo majú ľudia v učení tendenciu robiť

a jednoducho nefunguje. A ako hrozne to nefunguje. A ako jednoduché je učiť sa efektívne.

Ono to nalievanie do hlavy nefunguje na mnohých úrovniach.

Nefunguje to na úrovni, kde študent jednoducho nie je podriadená nádoba, do ktorej by učiteľ mal niečo bezmyšlienkovito liať.

Nefunguje to na úrovni, kde študent jednoducho musí mať **záujem** učiť sa a učiteľ musí naozaj premýšľať nad tým, ako ten záujem vytvoriť a následne udržať (*a aj ja teraz pri písaní musím premýšľať nad tým, ako si udržím tvoju pozornosť*).

Blue box o pozornosti

Základný tip pre učiteľov – nesmierne si váž pozornosť svojich študentov.

Koľko učiteľov tak nejak v duchu predpokladá, že študent jednoducho musí dávať pozor a keď nedáva, tak je lenivý, blbý, zlý, bla bla bla...

Na druhej strane, ja tvoju pozornosť nikdy neberiem ako niečo, čo by sa malo stať automaticky. Vážim si ju. Je to preto, lebo z tohoto žijem?

Hej.

A aby som si udržal tvoju pozornosť po dobu celého tohoto článku a všetkých ďalších článkov, tak na tom musím pracovať. Prečo?

Lebo vyrušovače.

Ľudia, ktorí pracujú hlavou, strávia až 28% času s vecami, ktoré vyrušili ich pozornosť. A nemusím na to ani [citovať štúdie](#).

Poznáš to sám. Koľko krát denne za tebou niekto príde a vyruší ťa. Koľko firiem mína peniaze na to, aby získali čo i len zlomok tvojej pozornosti. Bez ohľadu na to, či si učiteľ, alebo študent, je to problém nás všetkých.

Ale ak si učiteľ a nevážiš si pozornosť tvojich študentov, robíš tento problém len horším.

Šanca je, že tento článok prečítaš celý na dva, alebo tri krát. Alebo na viac krát. Že ti do toho niečo vojde.

Preto musím rozmýšľať nad tým, ako ťa k nemu dostať naspäť. Kedysi by stačilo ti ponúknuť niečo, čo má hodnotu tvojho času, hodnotu tvojej pozornosti... Dnes to však musím tiež urobiť takým spôsobom, aby si sa chcel k tomuto článku vrátiť, keď ťa od neho niečo vyruší.

To isté je potrebné, keď chcú učitelia učiť študentov. Potrebujú si uvedomiť hodnotu pozornosti a potom potrebujú komunikovať veci takým spôsobom, aby to bolo zaujímavé. A zároveň, aby sa k tomu chceli ich študenti vrátiť, ak ich niečo vyruší.

Mal si niekedy niekoho plnú pozornosť? Ako si sa cítil? O koľko lepšie bolo mať plnú pozornosť, než sa o ňu deliť s niekoho smartfónom?

Potrebuješ mať záujem, aby si sa niečo naozaj naučil a chcel sa v tom zdokonaľovať na roky dopredu. Napriek tomu sa ľudia snažia **vtĺkať** vedomosti do hláv (palicou?) a **dúfajú** v nejaký magický **zázrak**, ktorý by im umožnil vedieť to, čo chcú vedieť bez toho, aby sa to museli *učiť*.

Keďže väčšina ľudí nikdy nepoznala stratégiu učenia a pamäťové techniky, dá sa to pochopiť.

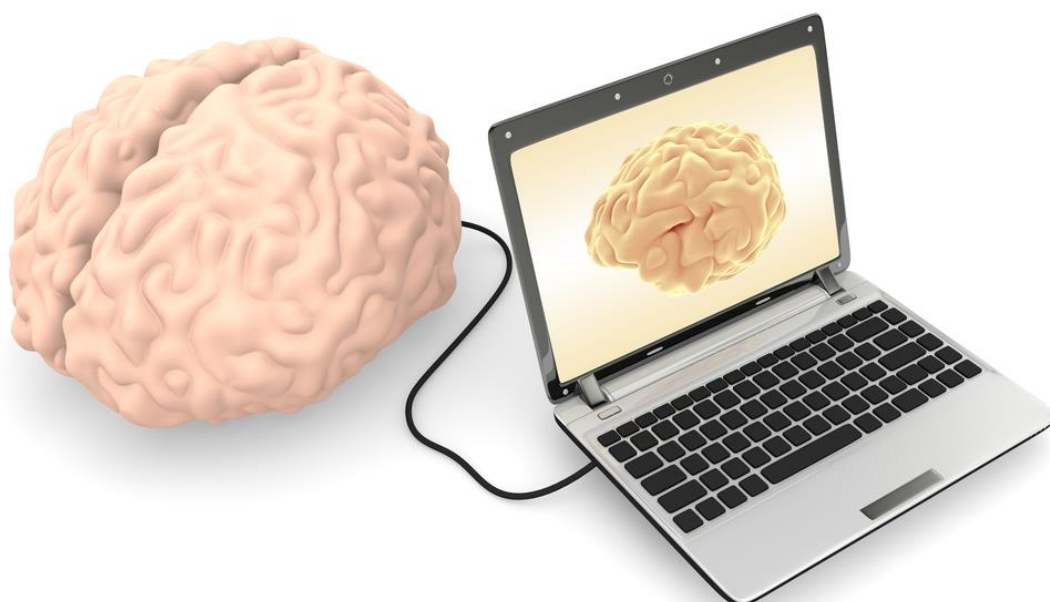
Dnešným dňom je tomu však koniec. Dnes zažiješ to, ako sa na veci sústrediť a čo urobiť, keď chceš niečo naozaj vedieť a nie to len štu*ovať.

Dokážeš si vôbec nahráť vedomosti do hlavy?

Ak by si si chcel naliať alebo nahráť vedomosti do hlavy tak ako to robí počítač z USB,

- Boli by to iba fakty?
- Alebo by tam bol aj význam faktov?
- Alebo by tam bolo aj porozumenie významu toho, čo si sa učil tak, aby si to vedel následne použiť v rozhovore?
- Aby si o tom vedel napísať sloh/článok?
- Aby si o tom vedel vyjadriť svoj názor v diskusii?

Možno zvláštna otázka, ale poďme sa nad tým zamyslieť. Z USB si tieto veci vieš nahráť ako dáta, ktoré sú potom uložené na harddisku a odtiaľ si ich môže ľudský tvor znovu zobrazíť. To je účel toho počítača a on (zatiaľ) nerieši kontext toho, prečo a ako si tie informácie vybaviť.

Lenže veci, ktoré sú v tvojej pamäti, potrebuješ mať dostupné **niekedy ako fakty**, niekedy ako **význam** tých faktov, niekedy to potrebuješ vedieť **použiť v rozhovore** a niekedy sa na základe informácií potrebuješ rozhodovať a konať.

Čo teoretici bez ohľadu na titul, či akreditáciu nikdy nepochopili:

Častokrát ľudia za vzdelávanie považujú len nasávanie vedomostí do hlavy, ale my ľudia nie sme tvory, ktoré by žili len z teórie. Sme tvory, ktoré **vytvárajú veci**. S rukami. Hlasom. Používame vedomosti, ktoré máme. V **praxi**.

A niekedy to použitie **vyjde**, niekedy **nevyjde**. Keď si niečo zažijeme, tak to máme vryté v pamäti všetkými našimi zmyslami. Keď to vyjde, vieme intuitívne, čo máme robiť ďalej. Tiež sa teda môžeme zamyslieť nad tým, že čo sa stalo. A čo máme robiť ďalej (ako to robíme v rámci konzultácii s našimi klientami v kurze AngličtinaRýchlo, keď sa zlepšujú v angličtine a nevedia, že čo majú robiť ďalej).

Vieme tak stavať na základoch niečoho, čo sme reálne v praxi otestovali!

Základ úspešného učenia #1

Základom toho, ako využívať veci v tvojej pamäti... a všetky ďalšie poznatky, ktoré nadobudneš... na to, aby si sa na ich základe vedel efektívnejšie rozhodovať, aby si ich vedel používať na riešenie problémov a nesedeli ti iba mŕtvo v hlave... aby si ich otestoval v praxi, aby si ich použil a vedel, že čo to je naozaj tak, ako si sa učil...

Je uvedomiť si potrebu takéhoto premýšľania.

To sme urobili.

Základ úspešného učenia #2

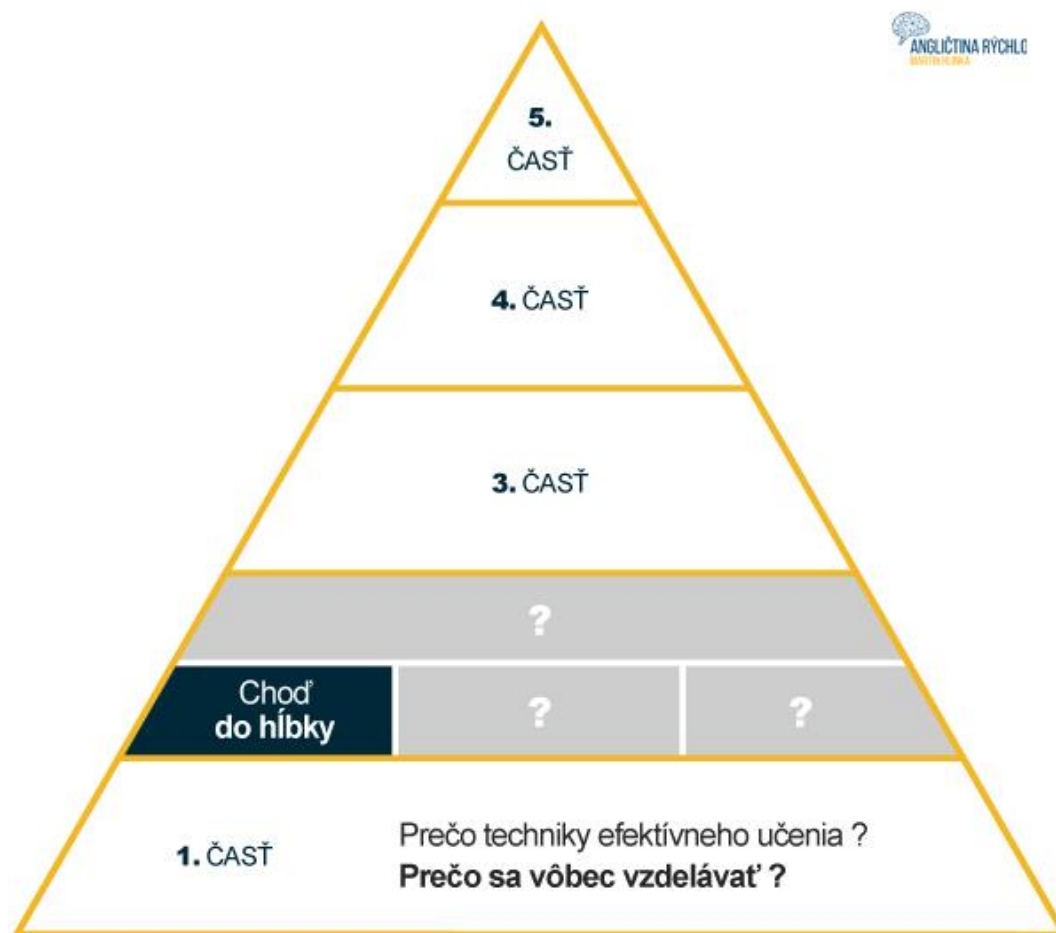
Druhým krokom je dávať pozor na to, keď máš tendenciu to robiť inak. Alebo keď na teba tlačia druhí ľudia, aby si to robil „klasicky.“ Dávať pozor na to, ako to robiť nemáš.

Pretože, človeče, ak si strávil 13+ rokov v školskom systéme a nikdy si na vlastnej koži úspešné učenie nezažil, tak budeš mať tendenciu sa učiť nesprávne.

Potrebuješ to na sebe vedieť spozorovať. Potrebuješ mať jasno v tom, čo máš prestať robiť, aby ti to nenarúšalo tvoje úspešné učenie technikami efektívneho učenia.

Ako si dávať pozor na to, aby ti nikto neničil tvoje úspešné učenie?

Začnime s tým, že sa pozrieme na to, ako si sa učieval v škole...

Učí sa tam pre to, aby si učivo napísal na teste, alebo pre to, aby si s danou informáciou vedel vyriešiť nejaký konkrétny problém (kritické myslenie), alebo aby si danú informáciu skombinoval s niečím, čo poznáš a vytvoril úplne novú vec (kreatívne myslenie)?

Pozri...

Nahrávanie, vtĺkanie a uploadovanie vedomostí do tvojej hlavy nefunguje práve pre to, lebo sa to celé deje v rámci školského učenia, kde si do hlavy iba dostaneš fakty a vedomosti, **ideš iba po povrchu a robíš to bez toho, aby si porozumel jednotlivým súvislostiam.**

Bez toho, aby si to otestoval v praxi a mal to zažité na vlastnej koži. Bez toho, aby si mal zimomriavky z toho, že know-how použiješ a vytvoríš z ničoho niečo.

Vkuse iba samá teória a iba po povrchu. Ja to volám metóda hádzania uvarených špagiet na stenu.

Nahádzme na deti čo najviac faktov a údajov a vedomostí a snád' sa na ne niečo nalepí. To potom odmeriame testom. A veľká reforma školstva budú nové špagety, ktoré sa vďaka kečupu lepia o 5% lepšie, než tie predtým. Výsledok je aj tak odpad, ktorý sa len nalepí na povrch a po škole to niekto musí prísť technikami efektívneho učenia upratať. Hurá ☹

Lenže...

Tak isto ako je bezvýznamné hádzať vlhké špagety na stenu,
tak isto je bezvýznamné snažiť sa nadviť kopec faktov a údajov a
vedomostí, bez toho, aby si im do hĺbky porozumel.

Bez toho, aby si nad nimi premýšľal.
Bez toho, aby si niečo otestoval v praxi a na takom základe ďalej
budoval tvoje poznanie.

To nás dostáva k nesmierne dôležitej myšlienke, ktorú ti maximálne odporúčam prečítať nahlas, zamyslieť sa nad ňou a pravidelne sa k nej vracieť.

Rada čo nerobiť #1

Vyhýbaj sa hádzaniu vedomostí do tvojej hlavy v štýle vlhké špagety na stenu. Odhliadnuc od toho, že to nefunguje, je to nechutné. Vyhýbaj sa tomu, keď to niekto od teba vyžaduje.

To je síce fajn, ale čo teda robiť miesto toho?

Rada čo robiť #1 pre tvoje úspešné učenie odteraz až navždy:

Prestaň sa učiť kvôli druhým, kvôli sociálnemu tlaku, kvôli tlaku učiteľov, kvôli tvojich rodičov, alebo okolia. **Uč sa veci pre to, aby si im porozumel a vedel ich použiť a mal viditeľné a hmatateľné výsledky.**

To ťa podnieti nad vecami uvažovať a premýšľať. Výsledky ťa budú motivovať pokračovať vo vzdelávaní ďalej. Vyhľadávaj vzdelávanie, ktoré ti ponúka takéto výsledky a pohrdaj tým, čo druhí nazývajú „vzdelávanie,“ no ty vieš, že je to odpad, keď to len ide po povrchu.

Ale čo ak...?

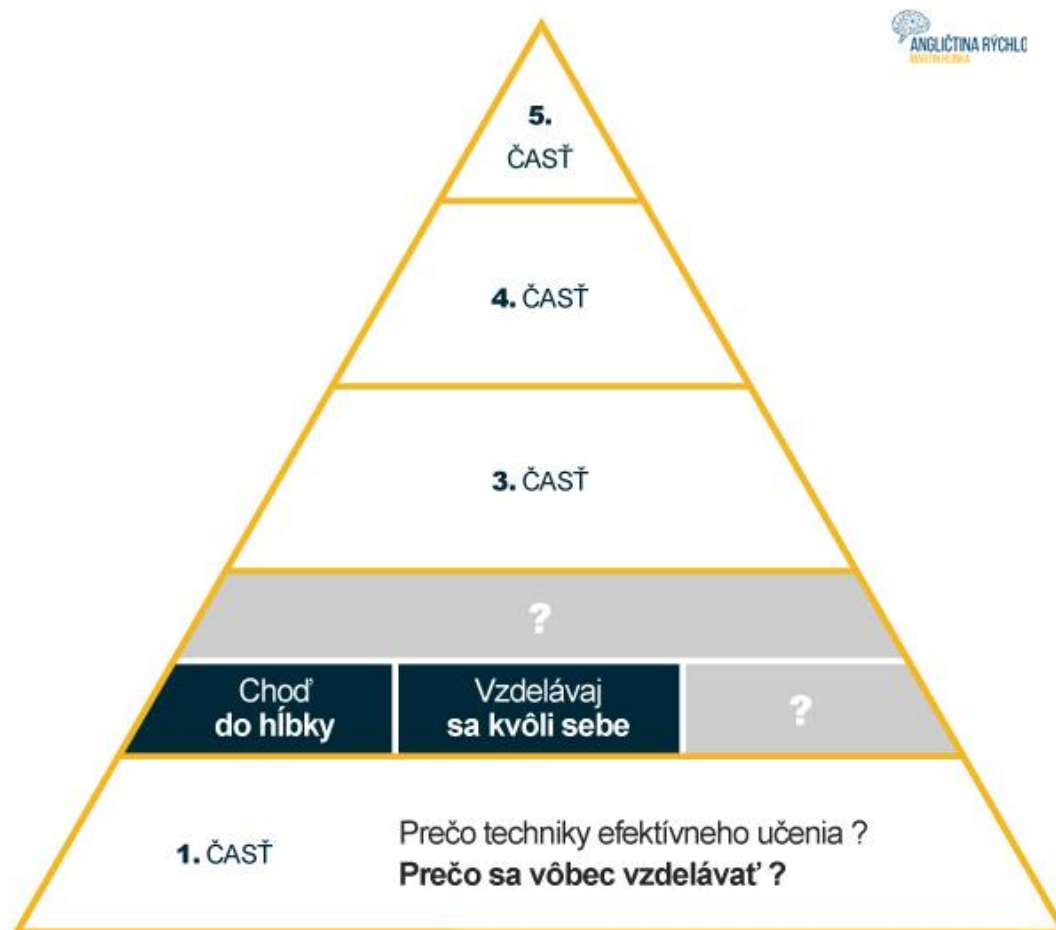
Čo ak sa ťa snaží niekto donútiť, aby si sa tie veci učil iba po povrchu, bez tvojho hlbokého pochopenia?
??

Ach jaj...

.
.

Naozaj si ešte ľudia myslia, že sa dá niekoho donútiť, aby sa to naučil? Aby to vedel? V demokratickej republike?? S ústavou a ľudskými právami???

Nedávno som mal rozhovor s pani, ktorá robila na ministerstve školstva. Hovorila mi o tom, ako sa aj dnes, v roku 2017 mladí učitelia pripravujú na ich povolanie. Aké bludy ich učia na vysokej škole.

Že učiteľ je pán a svoju autoritu si musí vynútiť. Že deti ho musia poslúchať a keď to nerobia, tak ich má trestať, pohroziť im, až dokým nezačnú dávať pozor. Že si má urobiť v triede poriadok. Ako v 19. storočí, keď školy pripravovali deti na prácu vo fabrikách, tak aj v 21. storočí, hoci sú fabriky preč.

LOL.

Ako už tušíš, výsledky takéhoto spôsobu vyučovania sú úplne opačné, než by sa predpokladalo.

Nielenže takýto učiteľ u detí a študentov nemá žiadnu autoritu, takéhoto učiteľa budú študenti z duše nenávidieť a kvôli tomu budú jeho predmet z duše nenávidieť a kvôli tomu si k jeho predmetu ani len nesadnú. Kvôli tomu sa to nenaučia. A kvôli tomu to budú nenávidieť celý život.

Čierna krabica toho, ako to nerobiť

A že učiteľ to len chce tie deti naučiť? Ale no... že on má len pozitívny úmysel? A že jeho účel svätí jeho prostriedky?

Ono sa to tak hovorí, že...

Čo na to povedať?

Celkom dobre do bolo zhrnuté v Enderovej hre, kde to Ender veľmi pekne zhrnul „Nezáleží len na tom, že sme vyhrali. **Záleží na tom, AKO sme vyhrali.**“

Porovnaj to s učiteľom, ktorý chápe, že nemusíme všetky deti vtesnať do jedného rovnostárskeho režimu a že musia všetky vedieť všetko. S učiteľom, ktorý o svojom predmete rozpráva s takým záujmom, že

študentov zaujme a presvedčí ich, aby jeho predmetu začali venovať ich pozornosť a záujem.

Pritom si stačí uvedomiť toto:

Deti a aj dospelí majú záujem spoznávať nové veci, avšak ako všetky ľudské tvory neznášajú, keď si niekto

- vynucuje nezaslúženú autoritu
- keď ignoruje ich otázky (k tomuto sa neskôr vrátíme)
- a keď prikazuje miesto toho, aby inšpiroval.

Pointa #2 – Záujem sa nedá donútiť, dá sa len získať

Rada #2 čo robiť pre tvoje úspešné učenie:

Základom akéhokoľvek tvojho učenia je vnútorná motivácia. Na to, aby som ti v tomto článku mohol niečo vysvetliť, som potreboval tvoju plnú pozornosť.

Na to, aby som ju získal, som potreboval tvoju motiváciu. Na to, aby si bol motivovaný prečítať si to, čo ti hovorím, som ti musel vysvetliť prečo čítať tento článok.

Preto sme v minulej časti strávili tak veľa času s príbehmi a s vykreslením toho, ako ti techniky efektívneho učenia umožnia vzdelávať sa a ako ti tento článok umožní spoznať techniky efektívneho učenia.

Vzdelávaj sa teda kvôli tvojej vnútornej motivácii. Kvôli tomu, že chceš zmeniť tvoj život k lepšiemu. Kvôli tomu, že chceš vedieť niečo, čo možno dnes ešte nevieš – ako dosiahnuť tvoje ciele? Ako sa stať majstrom v tom, čo robíš? Ako žiť lepší život?

Blue box pre učiteľov

(a keď si študent, vytlač tento blue box a daj ho tvojmu učiteľovi):

Rýchly tip pre učiteľov – začnite každú hodinu s krátkym zoznamom dôvodov, prečo je dnešné učivo dôležité. Nie kvôli „všeobecnej inteligencii,“ ani kvôli „testom,“ ale kvôli **reálnemu dôvodu**.

5 bodov, prečo je dôležité vedieť spočítať kvadratické rovnice. 10 dôvodov, kvôli ktorým je mohorovičičova diskontinuita zaujímavá. 7 oblastí tvojho života, kde využiješ (alebo kde je zaujímavé pozorovať) vzorec $F = m \cdot a$.

Grey box pre učiteľov:

Ak to chceš posunúť o úroveň vyššie...

Určite by si mal spoznať SOLE – Self Organizing Learning Environment – Seba-organizujúce učebné prostredie, kde sa deti učia navzájom vďaka tomu... že im učiteľ položil otázku.

Deti samé prichádzajú s odpoveďami na najrôznejšie otázky... a učiteľ im kladie otázky ďalej.

Učiteľ začne: „Ako vie iPhone zistiť jeho polohu?“

•
•

Deväť ročné deti ti idú na internet a na googli zistia, že v iPhone je GPS.

•
•

„Ok, a ako funguje GPS?“ Spýta sa učiteľ.

•
•

Deti idú a na googli zistia, že sú to družice vo vesmíre, ktoré spolu komunikujú a že potrebuješ mať tri družice na zistenie polohy.

•
•

„A ako to robia? Ako spolu komunikujú? Ako sa tam dostali? A prečo tri?“

•
•

Signál. Elektromagnetické vlny. Rakety. Tri preto, lebo potrebuješ určiť body na osi X,Y,Z.

•
•

„Ako fungujú rakety? Ako fungujú elektromagnetické vlny? Čo sú to osy X,Y,Z?“

•
•
•
•

A už sa môžeme baviť o fyzike, o raketovej fyzike, o vlnení, o matematike... deti sú pripravené jej porozumieť oveľa lepšie, keď si spravil takýto úvod a nadviazal teóriu na niečo hmatateľné.

Pozri si o tom viac [tu](#), [tu](#) a [tu](#).

Black box

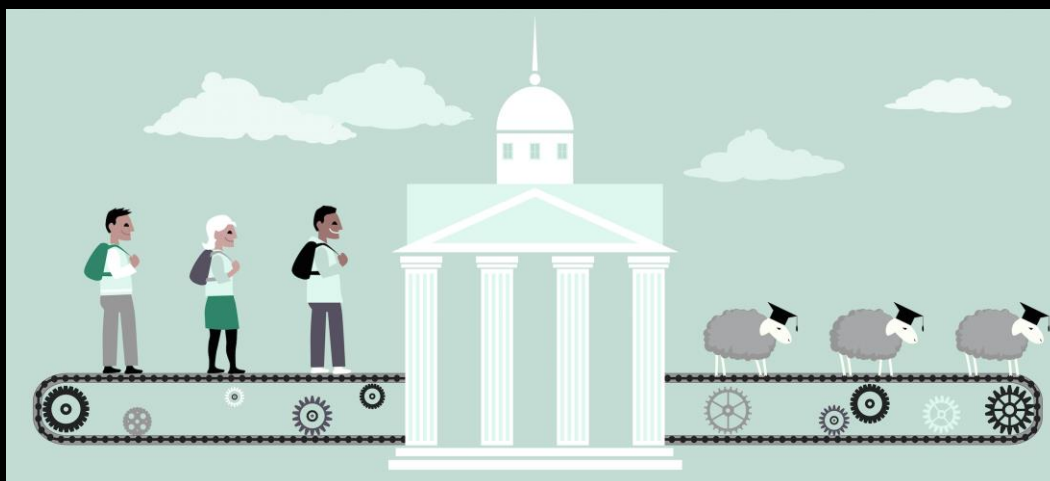
(nečítaj, lebo nad tým budeš musieť uvažovať)

SOLE je **skvelý** nápad na reformu vzdelávacieho systému, lebo učí deti cielene hľadať a objavovať nové veci.

Po 15 rokoch takéhoto vzdelávacieho systému by z neho podľa mňa vyšli mladí ľudia, ktorí keď majú výzvu, tak idú a nájdu spôsob, ako ju vyriešiť.

Presný opak toho, čo sa deje teraz, kde po 15 rokoch servírovania predtrávených faktov zo škôl vyjdú absolventi, ktorí sú odkázaní na to, aby im niekto povedal čo a ako majú robiť.

Je síce pravda to, čo sami sebe hovoria mnohí učitelia, že školy pripravujú študentov na život a na svet. Ale na život vo svete v 19. / 20. storočí, ktorý už neexistuje!

Čo keby sme tomu spravili koniec a radšej učili študentov premýšľať?

Hoci SOLE je niečo, čo možno nevyužiješ pri najbližšej hodine, povedz aspoň tvojim žiakom, prečo sú dané veci dôležité v živote. Drvivá väčšina toho, čo učíš, je v živote dôležitá. Ty vieš, prečo to je dôležité. Preto si si vybral tvoj predmet. Baví ťa jeho krása, fascinuje ťa jeho aplikácia v živote. Nenechaj študentov, aby si sami domysleli ako to využijú – je tvojou zodpovednosťou im to povedať. Uč ich premýšľať.

Častokrát sa pri práci so študentami stretávam... opakovane mi hovoria „Martin, keby mi len učitelia na škole povedali PREČO sa to mám učiť.“

Nečakaj na to, že študenti to pochopia bez toho, aby si im to povedal. Vysvetli im, že $F=ma$ má miliardu aplikácií v dennodennom živote. Vysvetli im, ako to súvisí s plávaním, s bojovými umeniami, so športom, ako vďaka tomu autá akcelerujú a rakety idú do vesmíru. Vysvetli im, ako to bude pre nich dôležité o dva týždne neskôr, keď budete preberať $E=1/2mv^2$. Povedz im, prečo je to pre nich dôležité.

Vyskúšaj toto:

- 1 – zober si veci, ktoré budeš tento mesiac učiť
- 2 – pre každú hodinu si spíš zoznam vecí, kde je to v živote použiteľné
-
-
-
-
-

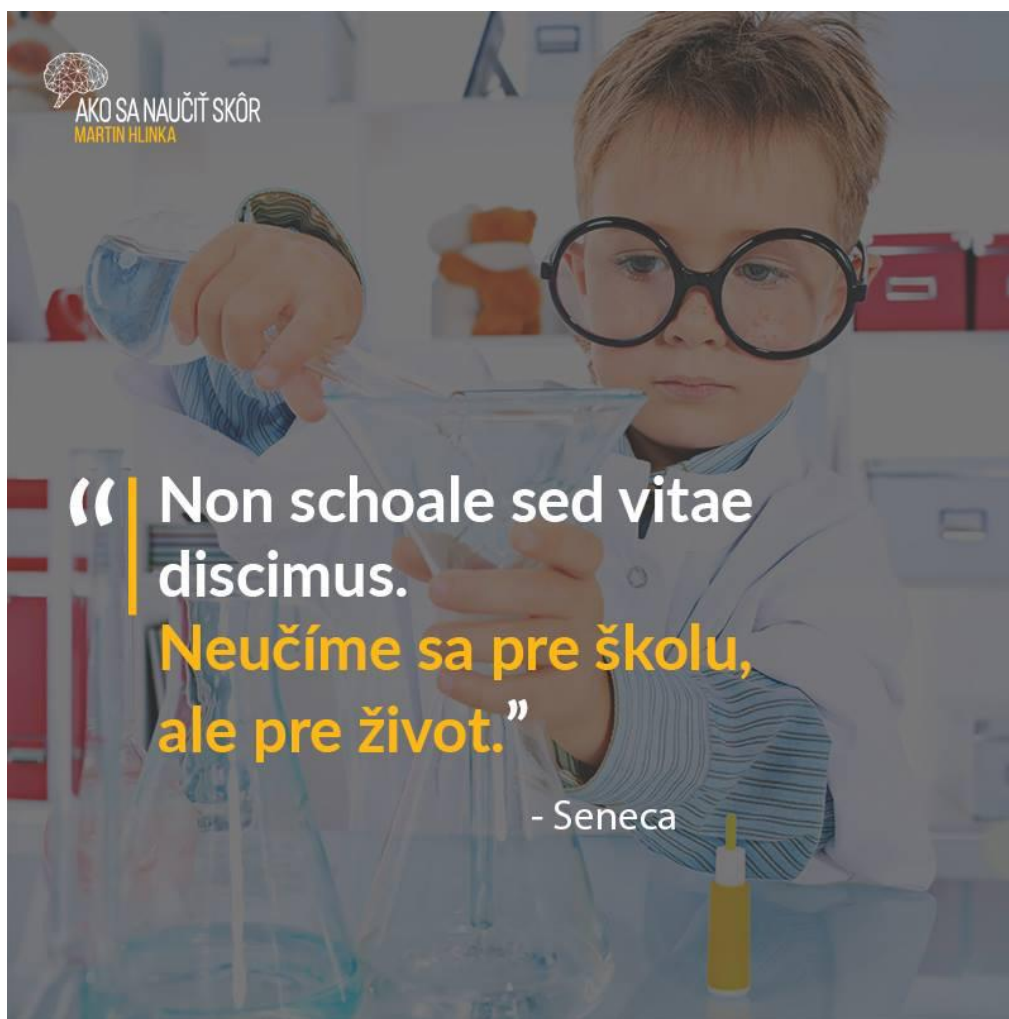

3 – spíš si k tomu niekoľko svojich príhod, kedy to bolo pre teba relevantné

-
-
-

4 – povedz študentom tvoje príhody a príbehy a povedz im prečo to bude dôležité pre nich

-
-
-
-

AKO SA NAUČIŤ SKÔR
MARTIN HLINKA

“ Non schoale sed vitae
discimus.
Neučíme sa pre školu,
ale pre život.”

- Seneca

Prečo toľko informácií o tom, ako vzdelávací systém nefunguje? Nebolo už toho dosť?

A ako to súvisí s tvojou schopnosťou učiť sa a dostať **informácie z mojej hlavy do tvojej hlavy**, aby si ich vedel čo najskôr použiť?

Potreboval som ti ukázať, že sa musíš učiť za iným účelom, než si bol zvyknutý. A to je to EPICKY dôležité. Ako dieťa si objavoval nové veci kvôli sebe. Učil si sa kvôli sebe. Jasné, pomáhali ti rodičia, ale neučil si sa kvôli nim. Niečo ťa zaujímalo a tak si sa pýtal.

V škole sa to však posunulo. Nastala zmena. Zažil si, že sa učíš kvôli niekomu inému. Kvôli učiteľovi. Kvôli rodičom. Kvôli tvojmu sociálnemu postaveniu v triede. Stratil si možnosť pýtať sa (o tom viac neskôr). Bol si „vychovaný.“

Potrebuješ znovu objaviť slobodné vzdelávanie sa. Učenie a objavovanie vecí kvôli tebe. Nie kvôli mne, nie kvôli učiteľovi, ani kvôli tvojim rodičom. Potrebuješ znovu objaviť svoju zvedavosť.

Potrebuješ sa učiť do hĺbky, nielen po povrchu. Potrebuješ premýšľať nad tým čo sa učíš. A aj keď je toto niečo nové, je to základom tvojej novej schopnosti efektívneho učenia.

Je to tvoja iskrička slobodného vzdelávania, ktorú teraz ideme vznietiť technikami efektívneho učenia.

Potreboval som ti ukázať tento nový spôsob premýšľania, kde preberáš zodpovednosť za časť tvojho učenia a vzdelávania.

Totížto... je síce moja zodpovednosť ti vysvetliť veci tým najlepším možným spôsobom, je však tvoja zodpovednosť, aby si krok-po-kroku dal do praxe moje rady, tipy a triky a mal vďaka nim výsledky.

A keď ťa to zaujíma, keď je to pre teba dôležité, tak je tvojou zodpovednosťou sa pýtať upresňujúce otázky (o tom viac neskôr).

Tu sme sa dostali k tomu, aké dôležité je učiť sa s tvojou správnou vnútornou motiváciou, s tvojím vlastným dôvodom PREČO sa vzdelávať.

“ Čím viac **zodpovednosti**
prevezmeš,
tým **viac významu**
tvoj život bude mať.”

- Jordan Peterson

A na základe toho teda vieš spraviť tieto kroky...

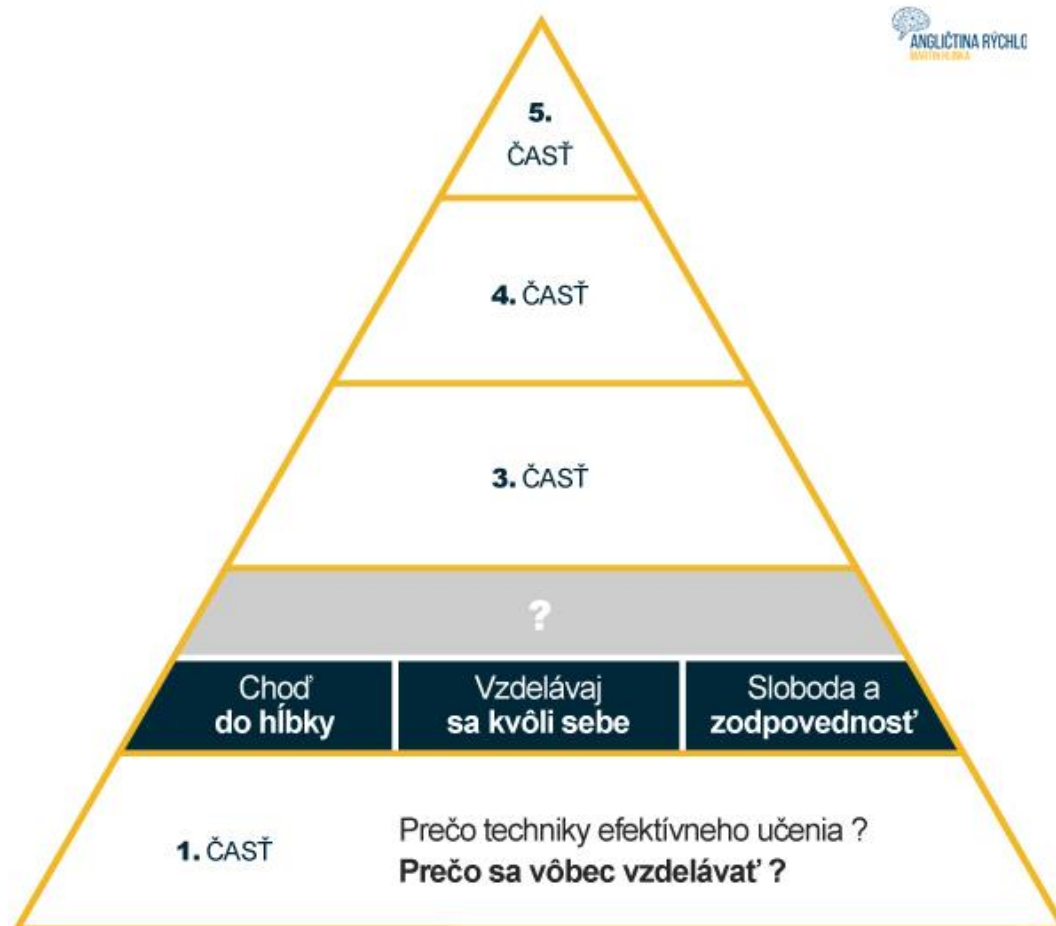
Krok číslo jedna – už vieš, že základom akéhokoľvek tvojho učenia je vnútorná motivácia. Teraz si motivovanejší spoznať techniky efektívneho učenia, ktoré ti chcem predstaviť.

Krok číslo dva – ideš sa učiť veci pre to, aby si im porozumel a vedel ich použiť a mal viditeľné a hmatateľné výsledky. Si ochotný veci pochopiť a ísť do hĺbky, nielen hádzať špagety na stenu.

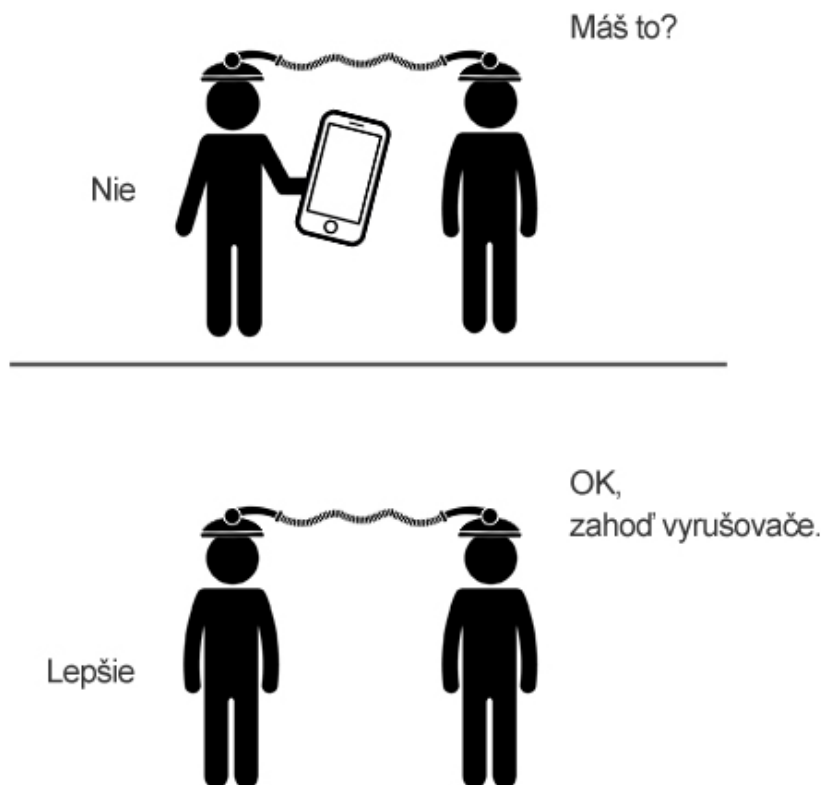
Krok číslo tri – učíš sa kvôli sebe, nie kvôli druhým. Začínaš v sebe znovu objavovať tvoju prirodzenú zvedavosť. Zvedavosť podnecuje

tvoju motiváciu učiť sa, čo ťa vedie k tomu, aby si venoval tvoju kompletnú pozornosť tomu, čo chceš vedieť.

Krok číslo štyri – máme rozdelenie zodpovedností. Je mojou zodpovednosťou ti prezentovať veci najlepšie ako viem. Je tvojou zodpovednosťou robiť potrebné úlohy a pýtať sa, keď niečo nevieš, aby si to pochopil čo najlepšie.

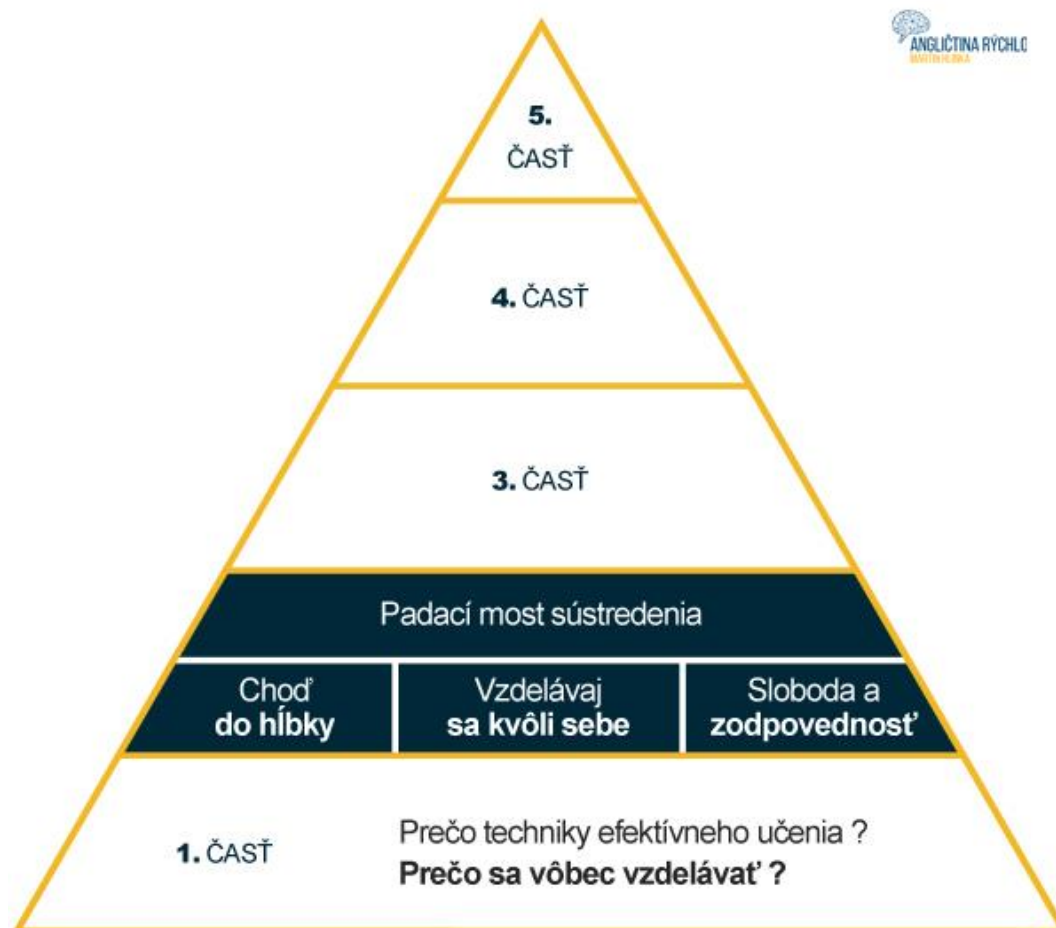
Hoci nie sme ako títo dvaja panáčikovia, ktorí by boli spojení čarodejníckou čapicou a káblom a prenášali si veci priamo z mojej hlavy do tvojej hlavy...

Sme dvaja ľudia sediaci pri elektronických zariadeniach a sústredíme sa na tú istú vec. Obaja sme v stave koncentrácie, v stave prúdenia a teraz sa sústredíš na to, čo **preberáme**.

A doslova **preberáš** informácie, ktoré ti dávam. Všetko k tebe **prechádza**. Vďaka tomu, že máš **záujem a motiváciu**, sa ti to oveľa ľahšie ukladá do dlhodobej pamäte. Taktiež, na rozdiel od mechanického **preberania** faktov máš priestor nad týmito nápadmi **premýšľať**. Pretože to prechádzaš slobodne v tvojom vlastnom tempe, slobodne kvôli tebe a využívame pri tom príbehy a metafory.

Ako teda vytvoríš most sústredenia:

1 – Mať záujem sa niečo naučiť. Záujem, ktorý ťa podnieti k tomu, aby si...

2 – Zahodil všetky vyrušovače a venoval plnú pozornosť tomu, čo sa učíš, aby si...

3 – Prijímal poznatky za správnym účelom... vďaka čomu vieš využiť techniky efektívneho učenia...

4a) – Ako je napríklad učenie sa **viacerými zmyslami**...

- kde tento článok nielen čítaš...
- nielen nad ním premýšľaš...

- nielenže si tie veci predstavuješ...
- ale môžeš si ho pustiť ako video... (pribudne časom)
- kde ho budeš aj počuť...

4b) – Alebo učenie, do ktorého si ty **aktívne zapojený**, pretože už možno tušíš, že tvoje zapojenie zlepší tvoje učenie...

4.1 – preto ak si zoberieš papier a pero a začneš si z tohoto článku robiť poznámky, **zapojíš sa do učenia už teraz** a vytvoríš si zvyk vzdelávať sa správnym spôsobom do budúcnosti...

4.2 – a ak si budeš zapisovať to, čo je pre teba dôležité...

4.3 – a ak vďaka tomu začneš hlbšie premýšľať nad súvislosťami...

4.3 – a ak budeš tvoriť otázky a potom na ne hľadať odpovede (formou komentára, alebo tvojho nezávislého hľadania)...

4.4 – a ak si budeš predstavovať to, o čom sa bavíme – robiť aktívnu vizualizáciu, alebo pamäťový príbeh, kde si živo predstavuješ to, o čom sa bavíme...

Tak vybuduješ most efektívneho sústredenia pre priamy prenos poznatkov medzi tebou a inou ľudskou bytosťou.

5 – a ešte sa môžeš k tvojmu zapísanému materiálu vrátiť, keď si necháš veci odležať. Tak budeš tvoj strom poznania, o ktorom si povieme nabudúce.

BLUE Box Padacieho mostu sústredenia

Čím viac zmyslom zapojíš, tým lepšie si danú vec zapamätáš. Niektorí ľudia sa radi učia tak, že si čítajú svoje poznámky nahlas. Vďaka tomu danú vec nielen vidia, ale zároveň ju počujú a hovoria ju (čím sa trénujú na ústnu odpoveď). Málokto si však uvedomuje, že takáto forma učenia ti tiež umožňuje **spomaliť tvoje myslenie a lepšie sa vďaka tomu na tvoje učenie sústrediť**. Čo bol príklad jedného právnik, ktorému sme nedávno pomohli s jeho učením sa na štátnice.

Pozri...

Niektorí ľudia sa radšej učia tým, že to vidia. Iní ľudia sa radšej učia tým, že to počujú a hovoria. Iní sa učia tým, že to musia zažiť. Podľa týchto učebných štýlov vieme v kurzoch efektívneho učenia prispôbiť pamäťové techniky jednotlivým klientom tak, aby z nich vyťažili maximum.

Taktiež...

To, čo funguje tebe, nemusí nutne fungovať druhým. Vo vedľajšej triede na strednej škole bol chalan, ktorý si nepísal poznámky. Počúval učiteľa (matematikára), ktorý vysvetľoval veci na tabuľu. Tento chalan si veci potichu, alebo nahlas zopakoval (a tým sa nad tým zamyslel a lepšie to pochopil). A vedel to hneď použiť. Nikto iný to nerobil.

Toto je pointa:

Potrebuješ objaviť tvoj učebný štýl, ktorý najviac vyhovuje tebe. To je niečo, čo robíme hneď na začiatku so všetkými klientami v kurze AngličtinaRýchlo a to je tiež jeden z dôvodov, prečo sa naši klienti učia angličtinu tak rýchlo.

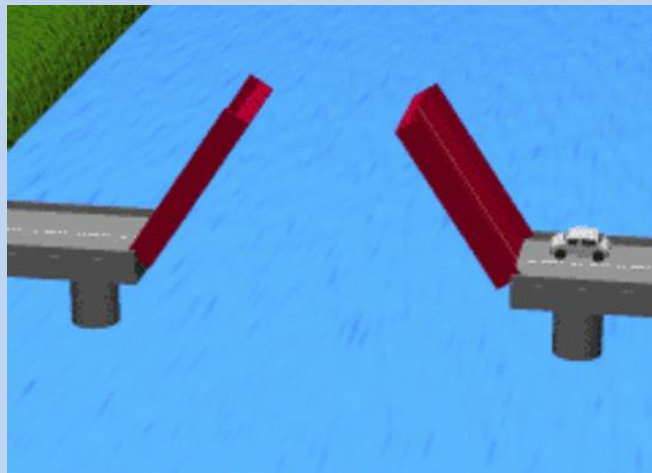
Druhá vec je tiež...

Jasné, je super, keď máš možnosť učiteľa, ktorý veci vie vysvetliť tak, aby si ich pochopil. Ale keďže sa napríklad my dvaja nepoznáme, neviem ti úplne na mieru našiť všetko odovzdávanie mojich vedomostí, nech by som sa akokoľvek snažil. Preto je dôležité, aby si vedel, ako máš know-how preberať. Aby si vedel, ako sa máš učiť.

Predstav si to ako takýto padací most. Z jednej strany to spustím ja, maximálne ako to ide. Z druhej strany využiješ techniky efektívneho

učenia tak, ako to najlepšie dokážeš. Stretávame sa v strede, kde budujeme diaľnicu, po ktorej môžeme prenášať a sťahovať vedomosti.

Ktorú kedykoľvek, slobodne, môžeme odpojiť a obaja pôjdeme robiť iné veci...

Blue Box plný hlúpych otázok

Ako spoznáš kvalitného učiteľa?

??

Vie ti odpovedať na tvoje otázky, aj keď sú zdanlivo hlúpe.

Všetci neznášame, keď sa cítime blbo, alebo trápne. Keď sme boli malí, tak sme sa prirodzene pýtali na všetko, čo sme chceli vedieť. V škole sa však na tom iné deti začali smiať (veď to by si mal vedieť) a tak sme sa

naučili nepýtať sa. A keď aj bol priestor na otázky, tak sme sa radšej nespýtali.

Našťastie, keď som chodil na floorbal, tak sme mali super trénera z Česka, ktorý nám hovoril že „kto sa pýta, hlúpo vyzerá, kto sa nepýta, hlúpy zostáva.“ A tak som sa pýtal ďalej.

Tak som bol teda zvyšok základky a strednej zdrojom „hlúpych“ otázok. Pozdravujem všetkých, ktorých to otravovalo :-D

Existuje však niečo ako hlúpa otázka?

No vážne...

Existujú skutočne blbé otázky?

??

Určite hej, ak sa ju pýtaš za účelom provokácie tvojho učiteľa.

Ale ak sú tvoje poznatky deravé ako ementál a nerozumieš tomu, čo sa učíš... a pýtaš sa preto, lebo nerozumieš, tak to nie je hlúpa otázka! Je to múdra otázka!

Niečo nevieš a prejavuješ záujem to vedieť! Preto sa pýtaš. Preto potrebuješ mať tvoje otázky zodpovedané správnym spôsobom... takým, aby si tie diery zapchal.

Aj niečo, čo je zdanlivo hlúpa otázka... sa môže v skutočnosti ukázať ako super návod na vysvetlenie dôležitej pointy.

Keď som na webinároch vysvetľoval techniky efektívneho učenia, tak som zvykol dostať otázky od klientov ktoré začínali nejako takto: „Toto je možno hlúpa otázka, ale...” a niekedy to bola dobrá otázka a niekedy sa mi to naozaj zdalo ako blbá otázka.

V tom momente som si však uvedomil, že tento klient potrebuje **vysvetliť základné koncepty predtým, než mu budem môcť vysvetliť pokročilé koncepty**. A tie otázky, ktoré si klienti mysleli, že sú úplne blbé... sa v skutočnosti **ukázali byť skvelé na ukázanie a vysvetlenie základných princípov a príkladov**.

Na strednej sa vedľa v triede kočka na fyzike spýtala otázku „ako toto využijem v živote“ a chalani ju odbili tým, že „asi nijako, keď teba zaujíma akurát nakupovanie.“

Odhliadnuc od toho, že ju fyzika nemusí zaujímať, keď to nie je jej silná stránka a nevidí v tom zmysel... je tiež úlohou zodpovedného učiteľa, aby prišiel s príkladmi pre ľudí, ktorých učí, ako dané učivo využívajú každý deň v živote.

Keď som vysvetľoval marketing mojej priateľke, tak sa ma pýtala **tak základné otázky**, že som si myslel, že si zo mňa robí srandu.

Potom som si však uvedomil, že moment, tu musím spomaliť a začať všetko **vysvetľovať úplne od základov** a aj pri pokročilých **konceptoch opakovať to, ako to súvisí so základnými princípmi** a tým, čo chce moja priateľka dosiahnuť.

Blue Box 3

Ako spoznáš super kvalitného učiteľa? Vie ti odpovedať na tvoje otázky, aj keď si myslí, že si z neho robíš srandu.

To sa mi tiež stalo, keď som vysvetľoval rôzne veci...

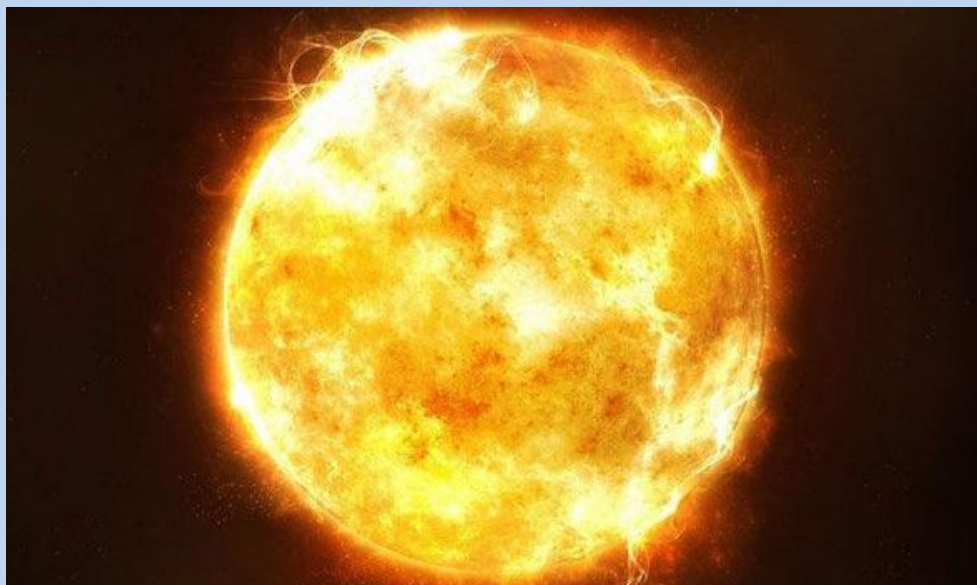
či už techniky efektívneho učenia mojím klientom, alebo marketing mojej priateľke.

Na srandu sa ma spýtali niečo provokačné...

A klasický učiteľ by sa k tomu mohol postaviť tak, že sa našťve, že čo kto vyrušuje. Ja som však túto príležitosť využil na to, aby som znovu zopakoval základy, alebo vysvetlil dôležitosť toho, čomu sa venujeme.

Riešili sme osobnú produktivitu a to, ako unavené oči vedú k pocitu celkovej únavy... a dostal som toto...

Otázka toho typu... „Môžu ma bolieť oči z toho, keď sa dívam na obrázok slnka?“ je absolútne nadizajnovaná na to, aby vytočila (pobavila) toho, koho sa to pýtaš. A hej, viem si predstaviť učiteľky z mojej strednej, ktoré by to zahrli na to, nech je žiak ticho, nech nevyrušuje a nech sa nepýta blbé otázky a dáva pozor. Blondínku poťapkáš po hlave, jasné jasné.

Ale taktiež sa na to dá zareagovať nejakým takýmto **učiteľským aikidom** (aikido je bojové umenie, kde súperov útok obrátiš proti nemu):

„Samozrejme, môžu ťa bolieť oči z toho, že sa dívaš na obrázok slnka, ak sa naň dívaš na veľmi silnom monitore.

Samozrejme, môžu ťa bolieť oči z toho, že sa dívaš na obrázok slnka na papieri veľmi dlho a nepozrieš sa pri tom na nič iné.

Môžu ťa bolieť oči aj inými spôsobmi.

Keď napíšeš sloh o 50 rôznych spôsoboch, ktorými ťa môžu oči bolieť, keď sa dívaš na obrázok slnka, tak dostaneš jednotku.

Keď na 2A4 rozoberieš dôvody prečo ťa môžu bolieť keď sa dívaš na silnom monitore, tak dostaneš jednotku.“ (a potom zjednávaš dole a zastaneš na 20 spôsoboch a necháš študenta nech to napíše a potom mu dáš tú jednotku).

Ak si učiteľ...

Ktorým spôsobom predídeš ďalšej provokácii a blbým otázkam? Podľa mňa tým druhým.

Ktorým spôsobom demonštruješ tvoju autoritu a expertnú znalosť tvojej oblasti aj mimo toho, čo učíš, vďaka čomu ťa skôr budú počúvať? Skôr tým druhým.

Ktorým spôsobom si získaš daného študenta na celý zvyšok školského roka a bude ťa podporovať? Skôr tým druhým.

Ktorým spôsobom si získaš aj zvyšok triedy?

Ktorým spôsobom vytvoríš pohodovú atmosféru, kde sa tebe bude učiť lepšie a druhým tiež?

Jasné. Je to individuálne. Nezaberie na každého. Ale je to možnosť, ktorú budeš vedieť využiť v ten správny moment. Zvlášť, ak ti na твоjich študentoch záleží.

Prečo som v troch krabiciach písal o učiteľoch? A prečo som písal o týchto otázkach?

Mám na to dva dôvody.

Pozri...

Pretože ak sa chceš vzdelávať, tak som absolútne presvedčený, že najlepšie, čo pre teba môžem urobiť je, vysvetliť ti, aké by si mal mať štandardy na tvojich učiteľov.

Žiješ v 21. storočí a či už chceš zmeniť tvoj život k lepšiemu, alebo len chceš prežiť toto storočie s tým, že budeš mať aspoň základnú prácu, budeš sa v ňom musieť vzdelávať a učiť nové veci.

Veci z vysokej, či strednej školy ti **nevystačia** na celé toto storočie. A bez ohľadu na to, či sa budeš učiť technikami efektívneho učenia, alebo nie... lebo je možné, že sa na techniky efektívneho učenia vykašleš a len tak sa pôjdeš učiť bez nich... tak je mojou zodpovednosťou ti ukázať, aké by si mal mať štandardy.

1. Vyberaj si ľudí, od ktorých sa učíš.
2. Vyberaj si na základe toho, či im na tebe záleží.
3. Vyberaj si na základe toho, či ti vedia vysvetliť vedomosti od základu.
4. Vyberaj si na základe toho, či rozumejú tomu, kde sa nachádzaš.
5. Vyberaj si na základe toho, že vedia, ako majú učiť.

Druhý dôvod je tento... a už to možno aj tušíš...

Ak sa niekedy rozhodneš, že sa chceš naučiť angličtinu, alebo iný cudzí jazyk pomocou techník efektívneho učenia...

Ak sa niekedy rozhodneš, že chceš spoznať pokročilé techniky efektívneho učenia... Ak sa niekedy budeš chcieť naučiť ako plánovať, ako sa rozhodovať, ako riešiť problémy (problem solving skills), ako menežovať projekty, či ako byť produktívnejší...

Tak už to možno tušíš – chcem ti ukázať, že v mojich platených kurzoch ti tieto veci viem vysvetliť. Nielen, že to učím. Ale, že ti to viem spolu s mojím teamom vysvetliť. A poradiť. Doplniť medzery v tvojich vedomostiach. Aby si to vedel použiť. A zažil aj ty také výsledky s technikami efektívneho učenia, aké zažívajú naši top klienti a klientky.

Čo sme doteraz prešli a ako to spolu celé súvisí a čo nás čaká ďalej.

V minulom článku si sa dozvedel, prečo a ako techniky efektívneho učenia môžu zmeniť tvoj život, ak im dáš šancu.

Dozvedel si sa, ako zarobiť peniaze - návod bez hovadín.

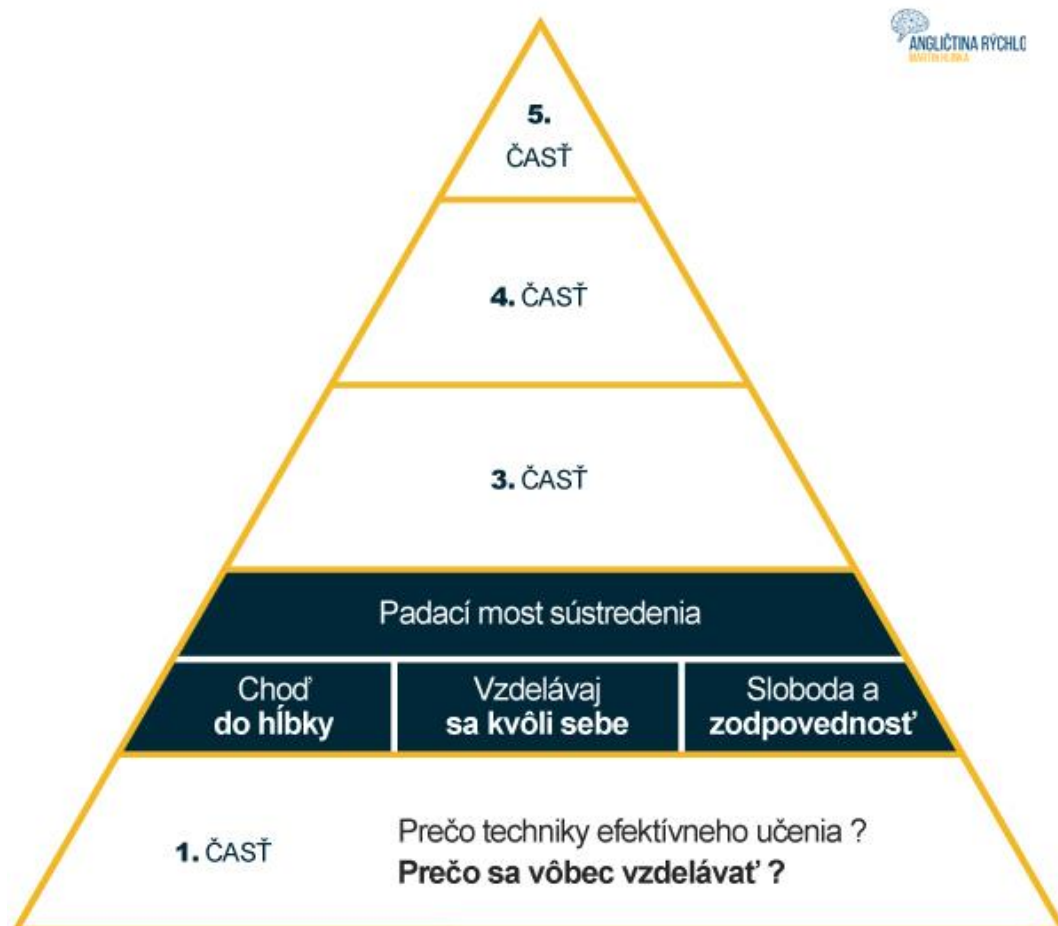
Spoznal si Paretovo pravidlo.

Prešli sme princípy osobnej zodpovednosti, riešenia problémov a konkurenčnej výhody. Prešli sme, že sa potrebuješ vzdelávať od zdroja, čo je väčšinou zo zahraničných zdrojov.

Začali sme s tajomstvom efektívneho učenia druhých.

Minulý článok ťa pripravil na to, aby si rozumel dôležitosti vzdelávania a rozumel tomu, že sa vzdelávať potrebuješ.

Dnes sme na to nadviazali.

Viem, že viacerí čitatelia čakali možno niečo konkrétnejšie (a to dostaneš už v ďalšom článku).

Bolo však absolútne nevyhnutné, aby si rozumel základom, ktoré sme dnes prešli. Aby si

- Využil techniky efektívneho učenia za tým správnym účelom
- Sa vzdelával za tým správnym účelom
- Smeroval tvoje vzdelávanie tým správnym smerom a za tým správnym účelom - slobodne a kvôli sebe.

Dnes sme vytvorili náš most, po ktorom môžeš sťahovať vedomosti do tvojej hlavy. Odo mňa. Od druhých. Bez nejakej novej špeciálnej technológie, iba s využitím základných techník efektívneho učenia.

Naučil si sa a zažil si, aké to je venovať niečomu plnú pozornosť a vieš aký to je pocit, zažiť také sústredenie. Vieš, na čo máš mieriť, keď sa budeš učiť odo mňa, alebo od niekoho iného.

Rozumieš tomu, čomu väčšina ľudí nerozumie - prečo ich predstavy o nalievaní vedomostí do hláv nefungujú a ako to funguje (teraz už v tvojom prípade) naozaj.

Začínaš rozumieť tomu, ako potrebuješ ísť pri tvojom vzdelávaní do hĺbky, vďaka čomu môžeme túto tému rozobrať v budúcej časti s **Pizzou porozumenia.**

Ak si čítal krabice, tak si spoznal SOLE, Self-organized learning environment, kde sa deti učia samé a učiteľ ich iba coachuje.

Ak si učiteľ, tak vieš, ako máš učiť lepšie...

Ak si rodič... Začínaš pomaly rozumieť tomu, čo by sa dalo so vzdelávacím systémom spraviť...

Ale hlavne vieš, aké by si mal mať štandardy na ľudí, od ktorých sa učíš nové veci.

Aby si dostal niekoho informácie z jeho hlavy do tvojej hlavy.

Nabudúce nás čaká:

3 **Strom poznania a hľadanie príčin toho, prečo bola (nielen)**

angličtina taká ťažká a finálny dôvod prečo trvám na tom, že najprv treba poznať techniky efektívneho učenia a až potom sa začať vzdelávať

Nástrahy, ktoré na teba pri učení striehnu a o ktorých žiaden z odborníkov na vzdelávanie nehovorí

Prečo ti strom tvojho poznania umožní nájsť medzery v твоjich vedomostiach a zvýšiť tvoje sebavedomie

Čo je to pizza porozumenia, 5P a ako ti upresňujúce otázky umožnia pochopiť to, čomu si nikdy nerozumel

Čo je to Zem zmätku, zabúdania a zúfalstva a ako ničí tvoju snahu porozumieť angličtine, iným cudzím jazykom, či inej oblasti poznatkov

Čo je skutočný koreň problémov s učením (aj angličtiny) a ako ho vyriešiť

Konkrétne riešenia na tvoje problémy s učením

A v ďalších pokračovaniach sa ešte dozvieš:

4 **Ako ťa pyramída učenia prevedie procesom učenia (aj angličtiny)**

Čo je to krivka zabúdania a ako sa učiť tak, aby si si poznatky dlhodobo pamätal (aj angličtinu)

Ako vďaka technikám efektívneho učenia a angličtine spraviť top vysokú školu len za jeden rok

Zabúdanie a rozpomenutie

Ako funguje tvoja pamäť: To, že si na niečo nevieš spomenúť ešte neznamená, že si to navždy zabudol

Ako si rozpomenúť na to, čo potrebuješ a konkrétne techniky učenia pre naučenie angličtiny

5 **Techniky efektívneho učenia v školách**

Škoda, že sme sa to takto v školách neučili

Techniky efektívneho učenia pre študentov základných, stredných a vysokých škôl, pre učiteľov a pre ľudí všetkých povolání a vekových kategórií

Prečo robím to, čo robím.

Budem ťa notifikovať o pokračovaniach:

[zadaj e-mail tu a budem ťa notifikovať o pokračovaniach](#)

Včera som sedel v aute a bavil sa s Martinom G., čo je chalan, ktorý mi pomáha s marketingom. Bavili sme sa o tomto článku a jediná reakcia, ktorú som od neho dostal, bolo nesúhlasné krútenie hlavou. „Martin,“ hovorí mi, „mne sa jednoducho zdá, že toho dávaš v článku príliš veľa.“

„Hej,“ odpovedám mu, „ale menej jednoducho nešlo.“

Pripomenulo mi to konverzáciu, ktorú som mal s Petrom P. po mojej prednáške na seminári Na100% v Košiciach.

„Martin, ty si príliš veľký dobrák,“ vravel mi a myslel tým, že som ľuďom dal **príliš veľa vedomostí a know how v jednej krátkej prednáške**.

Obaja majú pravdu.

Aj dnešný článok mal byť pôvodne malý a krátky, rýchle zhrnutie tipov na efektívne [učenie angličtiny](#)... ale keď som sa do toho oprel, tak vzniklo 80+ strán obsahu nabitého kvalitnými radami, tipmi, odporúčaniami, návodmi... veď uvidíš, keď sa začítaš.

Martin Hlinka

Som autorom blogu porazskolu.sk, e-knží Poraz školu a Stroj na jazyky, ktoré čítalo vyše 30000 ľudí, a prvého slovenského online kurzu o efektívnom učení a učení cudzích jazykov "Hackol som učenie a jazyky". Ak ťa zaujímajú články o rýchlom učení angličtiny, môžeš sa pridať na môj fanpage, alebo na odber videí na youtube

[ZDIEĽAJ NA FACEBOOKU >>](#)